

RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN

ARREST

nr. 26.511 van 27 april 2009
in de zaak RvV X / IV

In zake: X
Gekozen woonplaats: X

tegen:

de Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen.

DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN, IVde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Afghaanse nationaliteit te zijn, op 6 januari 2009 heeft ingediend tegen de beslissing van de Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 17 december 2008.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien de nota van de verwerende partij.

Gelet op de beschikking van 9 februari 2009 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 11 maart 2009.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken A. VAN ISACKER.

Gehoord de opmerkingen van de verzoekende partij en haar advocaat M. DEPOVERE loco advocaat D. SOUDANT en van attaché P. VAN COSTENOBLE, die verschijnt voor de verwerende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de feitelijke gegevens van de zaak.
  - 1.1. Verzoeker die volgens zijn verklaringen België binnenkwam op 10 juni 2005, verklaart er zich op 13 juni 2005 vluchteling.
  - 1.2. De Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen verwerpt verzoekers asielaanvraag bij beslissing van 17 december 2008, verstuurd op 22 december 2008.
  - 1.3. De feiten aan de basis van verzoekers asielaanvraag werden door de bestreden beslissing als volgt weergegeven:

"U verklaart de Afghaanse nationaliteit te bezitten, Pashtoun te zijn en afkomstig te zijn van Kamari, een dorp nabij Kabul. Sinds lang bent u actief in de "People's Democratic Party of Afghanistan" (PDPA) en bent u nauw verbonden met X, die net als u afkomstig is uit het dorp Kamari. In 1966 vertrok u naar de Sovjetunie om er te gaan studeren. Na uw studie keerde u

in 1974 terug naar Afghanistan om er als chemisch ingenieur te gaan werken voor een bedrijf in Mazar-i Sharif. Ondertussen was u één van de belangrijkste personen in de PDPA geworden. Wegens problemen binnen de partij werkte u van december 1978 tot december 1979 ondergronds als hoofd van de PDPA in de provincies Jawzjan, Faryab, Balkh en Samangan. Toen Babrak Karmal, ondertussen het hoofd van de Parchami's, terugkeerde naar Afghanistan en zijn factie van de PDPA het land ging leiden, werd u aangeduid als Secretaris van het Provinciaal Comité van de provincie Balkh. Deze functie bekleedde u van december 1979 tot juni 1981. Ondertussen had het nieuwe regime Afghanistan ingedeeld in acht bestuurlijke zones. Gedurende een tiental maanden was u vervolgens het hoofd van één van deze acht zones, meer bepaald de Noord-Oostelijke Zone (Badakshan, Takhar, Kunduz en Baghlan). Ondertussen was u in juli 1980 ook lid geworden van het Centraal Comité van de PDPA. Na afloop van uw periode aan het hoofd van de Noord-Oostelijke Zone werd u benoemd als Minister van Staatsorganen, hetgeen alle functies van een Minister van Binnenlandse Zaken omvatte minus de militaire functies. Deze functie nam u gedurende een half jaar waar. Hier op volgend was u gedurende een vijftal jaar, tot juni 1986, het Hoofd Politieke Zaken van het Afghaanse nationale leger. Tijdens het tiende plenum van de PDPA in 1982 werd u tevens verkozen tot Secretaris van het Centrale Comité van de PDPA. Deze functie zou u blijven uitoefenen tot het plenum in 1986 waarin Najibullah als hoofd van de partij werd verkozen. Sindsdien zou u als gewoon lid in het Centraal Comité van de partij hebben gezeteld. Volgend op de machtsovername door Najibullah werd u benoemd als directeur in een instelling van het Ministerie van Mijnen en Industrie. In 1988 zat u gedurende zes maanden in de gevangenis, om nadien te worden aangeduid als Onderminister van Constructie. Anderhalf jaar later werd deze functie afgeschaft en ging u als ingenieur ten dienste van het Ministerie werken. Na de val van het regime verbleef u samen met Babrak Karmal gedurende zes maanden in het noordelijk gelegen Hairatan. Vervolgens vluchtte u naar Rusland, alwaar u in 1998 het vluchtelingenstatuut verwierf. In Rusland werden u en uw familie echter herhaaldelijk het slachtoffer van racistische incidenten. Toen u in februari 2005 in het kader van een conferentie in België verbleef, heeft u in een interview met BBC-radio uw beklag gedaan over de slechte omstandigheden van vluchtelingen en buitenlanders in Rusland en de bedenkelijke rol die de autoriteiten en politie hierin spelen. Onmiddellijk hierop ontving u het nieuws dat uw verblijfsstatus in Rusland werd ingetrokken. U verklaarde zich op 13 juni 2005 vluchteling. Ter staving van asielaanvraag legt u de volgende documenten voor: krantenartikels en passages uit boeken waarin over u bericht wordt, foto's, militair boekje, identiteitsboekje, diploma's, foto's uit Rusland i.v.m. aanval op zoon, documenten van asielprocedures van familieleden in Nederland, Canadese ambassade, medisch attest en klacht Rusland, document UNHCR-Rusland, brief ministerie van binnenlandse zaken Rusland, vluchtelingendocumenten Rusland, reispaspoort documenten i.v.m. conferentie in Brussel, dreigbrief, brief BCHV, aanbevelingsbrief Britse ambassade, algemene stukken over toestand in Afghanistan en Rusland."

Het aldus weergegeven feitenrelaas wordt door de verzoekende partij niet betwist.

1.4. De motieven van de bestreden beslissing kunnen als volgt worden samengevat:

- rekening houdend met verzoekers profiel dat door het Commissariaat-generaal als geloofwaardig wordt beoordeeld kan in verzoekers hoofde een gegronde vrees voor vervolging in de zin van de vluchtelingenconventie niet worden uitgesloten;
- verzoeker blijkt gedurende decennialang een leidinggevende en bepalende rol te hebben gespeeld zowel in de politieke als in de militaire structuur van het PDPA-regime;
- gezien de uitvoerig gerapporteerde en zeer ernstige mensenrechtenschendingen die begaan werden door het bewind dient dan ook besloten te worden dat er ernstige aanwijzingen zijn dat verzoeker middels zijn functies een (mede-)verantwoordelijke rol speelde in het begaan of faciliteren van deze misdaden;
- in het licht van de objectieve situatie van de mensenrechten in een land kan het geheel van vaststellingen omtrent iemands specifieke profiel en loopbaan aanleiding geven tot het besluit dat er voldoende ernstige

redenen zijn om aan te nemen dat hij zich heeft schuldig gemaakt aan de in artikel 1 F (a) bedoelde misdrijven;

- omwille van het geheel van bovenvermelde opmerkingen dient te worden besloten dat verzoeker niet in aanmerking komt voor het statuut van vluchteling zoals bepaald in de conventie van Genève en hij met toepassing van artikel 55/4 (a) van de Vreemdelingenwet tevens dient te worden uitgesloten van de subsidiaire beschermingsstatus.

2. Over de gegrondheid van het beroep.

2.1. Verzoeker voert bijgevolg de schending aan van de materiële motiveringsplicht, zodat het middel vanuit dit oogpunt zal worden onderzocht.

Verzoeker verwijst naar de rechtsleer en rechtspraak van de Vaste Beroepscommissie waaruit blijkt dat de uitsluitingclausule met de grootste voorzichtigheid dient benaderd te worden en een zekere graad van zekerheid omtrent de betrokkenheid van de asielaanvrager vereist. Verzoeker wijst er echter op dat uit het administratieve dossier geen enkel element blijkt waaruit zou vaststaan dat hij rechtstreeks of onrechtstreeks zou deelgenomen hebben aan de verweten wandaden. Verzoeker voert aan dat de bestreden beslissing enkel verwijst naar de algemene situaties waarin schendingen van fundamentele rechten werden vastgesteld onder het bewind van de PDPA waarbij het Commissariaat-generaal uit de door verzoeker beklede functies afleidde dat verzoeker hiermee geassocieerd kan worden. Verzoeker meent echter dat dit niet volstaat om te beweren dat er ernstige redenen zijn om te veronderstellen dat hij een misdrijf tegen de menselijkheid zou hebben begaan gezien de ontstentenis van harde bewijzen betreffende zijn persoonlijke betrokkenheid in de verweten schending van mensenrechten. Verzoeker werpt ten slotte op dat indien er ernstige redenen bestaan om te veronderstellen dat hij een misdrijf tegen de menselijkheid zou hebben gedaan, het Commissariaat-generaal gebruik had kunnen maken van het gerechtelijk apparaat om de beweerde betrokkenheid in misdaden tegen de mensheid aan te tonen door dit te melden aan het Openbaar Ministerie of klacht neerleggen. Verzoeker wijst er eveneens op dat hij nooit het voorwerp heeft uitgemaakt van vervolgingen in België of in zijn land van herkomst voor dergelijke feiten. Bijgevolg missen de veronderstellingen van het Commissariaat-generaal enige rechtsgrond.

2.2. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen beschikt inzake beslissingen van de Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen over volheid van rechtsmacht. Dit wil zeggen dat het geschil met alle feitelijke en juridische vragen in zijn geheel aanhangig wordt gemaakt bij de Raad die een onderzoek voert op basis van het rechtsplegingdossier. Als administratieve rechter doet hij in laatste aanleg uitspraak over de grond van het geschil (Wetsontwerp tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, *Parl. St. Kamer 2005-2006*, nr. 2479/001, 95, 96 en 133). Door de devolutieve kracht van het beroep is de Raad niet noodzakelijk gebonden door de motieven waarop de bestreden beslissing is gesteund en de kritiek van de verzoekende partij daarop.

2.3. Uit de bestreden beslissing blijkt dat verzoekers profiel, dat wordt gestaafd aan de hand van tal van documenten, door het Commissariaat-generaal als geloofwaardig wordt beoordeeld. Het is van algemene bekendheid, bevestigd overigens door rapporten toegevoegd aan het administratieve dossier, dat hoge kaderleden van de Democratische Volkspartij van Afghanistan (DVPA), onafhankelijk of zij tot de Parcham-factie dan wel tot de Khalq-factie behoorden, een risico op vervolging lopen in geval van terugkeer naar Afghanistan. Tot deze risicogroep behoren onder meer voormalige leden van het Centraal Comité en de Revolutionaire Raad. Het risico op vervolging is in deze in grote mate afhankelijk van de graad van hun publieke bekendheid. Gelet op wat voorafgaat, kan in redelijkheid worden aangenomen dat

verzoekers ingeroepen vrees voor vervolging gegrond is in geval van terugkeer naar Afghanistan.

- 2.4. Het is eveneens van algemene bekendheid dat tijdens het communistische regime in Afghanistan tussen 1978 en 1992 op grote schaal de mensenrechten werden geschonden; dat inzonderheid de veiligheidsdienst KhAD zich schuldig heeft gemaakt aan ernstige mensenrechtenschendingen zoals willekeurige arrestaties, foltering en executies die als misdrijven tegen de menselijkheid in de zin van artikel 1 F (a) van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951 kunnen worden beschouwd. De bestreden beslissing stelt dat uit het door verzoeker aangebrachte relaas blijkt dat hij decennialang een leidinggevende en bepalende rol speelde in zowel de militaire als de politieke structuur van het DVPA-regime. De bestreden beslissing besluit dat gezien de uitvoerig gerapporteerde en zeer ernstige mensenrechtenschendingen die begaan werden door dit bewind ten te worden dat er ernstige aanwijzingen zijn dat verzoeker middels zijn functies een (mede-)verantwoordelijke rol speelde in het begaan of faciliteren van deze misdaden. De bestreden beslissing vervolgt dat in het licht van de objectieve situatie van de mensenrechten in een land, het geheel van vaststellingen omtrent iemands specifieke profiel en loopbaan aanleiding kan geven tot het besluit dat er voldoende redenen zijn om aan te nemen dat hij zich heeft schuldig gemaakt aan de in artikel 1 F (a) van hoger vermeld vluchtelingenverdrag bedoelde misdrijven. Om deze reden wordt verzoeker uitgesloten van internationale bescherming en kan hij dus niet in aanmerking komen voor de vluchtelingenstatus.
- 2.5. Met betrekking tot de toepassing van de uitsluitingsclausules van het vluchtelingenverdrag overweegt de Raad het volgende.

Artikel 1 F (a) van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951 bepaalt wat volgt:

“De bepalingen van dit Verdrag zijn niet van toepassing op een persoon van wie er ernstige redenen zijn om te veronderstellen, dat:

a) hij een misdrijf tegen de vrede, een oorlogsmisdrijf of een misdrijf tegen de menselijkheid heeft begaan zoals omschreven in de internationale overeenkomsten welke zijn opgesteld om bepalingen met betrekking tot deze misdrijven in het leven te roepen;”

De aangehaalde bepaling is een uitzonderingsbepaling met bijzonder zware gevolgen zodat deze bijgevolg, inzonderheid wat betreft de vaststelling en de kwalificatie van de feiten, met de grootste omzichtigheid en op restrictieve wijze dient te worden toegepast. Zij kan er immers toe leiden dat feiten worden vastgesteld en als misdrijven gekwalificeerd buiten de tussenkomst van de rechterlijke overheden en zonder nadere wetsbepaling (RvS 29 juli 1998, nr. 75.484). De uitsluitingsbepaling van artikel 1 F (a) van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951 dient derhalve strikt geïnterpreteerd te worden en kan niet worden toegepast louter op basis van informatie over de algemene toestand in Afghanistan op het ogenblik van de uitoefening van verzoekers functies aldaar.

- 2.6. Met betrekking tot de verschillende functies die verzoeker tijdens de betreffende periode waarnam kan het volgende worden vastgesteld. Als hoofd van de Noordoostelijke zone was verzoeker in essentie belast met benoemen en ontslaan van gouverneurs en secretarissen, het promoten van landbouwproducten en reactivering van de industrie alsook het verzekeren van de veiligheid. Als Minister van Staatsorganen gedurende een zestal maanden was hij voornamelijk belast met de salarisuitkering van de administratie. Verzoekers voornaamste functie, deze van hoofd van politieke zaken in het leger, die hij bekleedde tussen 1982 en 1986 blijkt een loutere ideologische functie geweest te zijn aangezien zijn taak eruit bestond programma's uit te werken om desertie in het leger tegen te gaan,

alfabetiseringscampagne voor de militairen op poten zetten, politiek-ideologische vorming aan officieren geven, bestrijding van machtsmisbruik binnen het leger en soldaten informeren over hun syndicale rechten tegenover hogere officieren. Hieruit mag worden besloten dat de functies die verzoeker bekleedde in wezen beperkt waren tot ideologische propagandavoering en het beheer van de administratie. Verzoeker is bijgevolg nooit betrokken geweest bij de effectieve beleidslijnen die volledig door de regering en de partij werden vastgelegd en uitgezet.

Verzoeker zetelde eveneens in de Revolutionaire Raad en was gedurende een bepaalde periode secretaris van het Centraal Comité. Uit verzoekers verklaringen blijkt dat ook deze functies puur ideologisch waren. De rol en de bevoegdheden van het Centraal Comité en de Revolutionaire Raad worden overigens uitgebreid toegelicht in stukken toegevoegd aan het administratieve dossier. De Raad stelt echter vast dat, in tegenstelling tot wat het ambtsbericht van het Ministerie van Buitenlandse Zaken Nederland hierover vermeldt, uit een vonnis van de rechtbank van 's Gravenhage van 8 september 2005 blijkt dat de Revolutionaire Raad geen zeggenschap had over militaire of veiligheidszaken. Uit ditzelfde vonnis blijkt eveneens dat de informatie uit het ambtsbericht met betrekking tot het Centraal Comité niet correct is waar dit stelt dat leden van het Comité werkzaam bij het leger of het ministerie nauw betrokken waren bij de besluitvorming op militair, politiek en wetgevend gebied. Meerdere getuigen, nog steeds blijkens het vonnis, bevestigen dat het Centraal Comité een politiek orgaan was dat een wetgevende functie had en niet bevoegd was met betrekking tot militaire activiteiten dan wel met de KhAD. Eén van de getuigen verklaart zelfs uitdrukkelijk dat het Centraal Comité op militair en veiligheidsgebied helemaal niets voorstelde.

Gelet op wat voorafgaat kan niet worden vastgesteld dat verzoeker medebetrokken was als dader van mensenrechtenschendingen, noch dat hij door zijn positie de betreffende handelingen zou hebben gedekt of aangemoedigd, noch dat hij er op een of andere manier mee verbonden was.

- 2.7. Waar de bestreden beslissing stelt dat verzoeker zijn eigen aandeel in de mensenrechtenschendingen van het DVPA-regime ontkent en zelfs ontkent dat dit regime zich überhaupt op grote schaal tot dergelijke praktijken leende stelt de Raad vast dat uit het gehoorverslag van 24 september 2008 kan worden afgeleid dat de dossierbehandelaar zich al bij voorbaat een oordeel had gevormd waardoor verzoeker zich niet in een situatie bevond de nodige toelichting te geven teneinde het tegendeel te bewijzen. Gelet op de restrictieve toepassing van de uitsluitingsclausules bestaat er echter ten aanzien van personen met een hoge functie binnen een regime dat zich schuldig gemaakt heeft aan ernstige schendingen van mensenrechten een weerlegbaar vermoeden van verantwoordelijkheid. In casu blijkt uit de stukken van het dossier en de verklaringen ter zitting dat verzoeker dit vermoeden op afdoende wijze heeft kunnen weerleggen.
- 2.8. Tenslotte kan worden vastgesteld dat verzoekers vluchtelingenstatus in Moskou erkend werd door de vluchtelingenorganisatie van de Verenigde Naties, het UNHCR. Deze vluchtelingenstatus werd later bevestigd door de Russische overheden die de status op 16 december 2005 vervolgens introkken omdat verzoeker had nagelaten te voldoen aan de jaarlijkse registratieplicht (stuk 3 van het verzoekschrift). Zoals blijkt uit verzoekers verklaringen ter zitting werd hij door de vertegenwoordiger van het UNHCR in het kader van zijn asielaanvraag meermaals grondig ondervraagd zodat in redelijkheid kan worden aangenomen dat het UNHCR verzoekers asielaanvraag eveneens gescreend en beoordeeld heeft in het licht van een mogelijke toepassing van de uitsluitingsclausules. De Raad stelt vast dat de bestreden beslissing volledig voorbijgaat aan dit pertinente gegeven dat op geen enkele wijze medebetrokken werd in de motivering ervan zodat zij dienaangaande faalt in haar argumentatie.

2.9. Verzoekers profiel, gerelateerd aan de binnenlandse Afghaanse context laat toe te stellen dat er in zijnen hoofde een gegronde vrees voor vervolging om politieke redenen in de zin van artikel 1 A (2) van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951 kan worden in aanmerking genomen.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig Artikel

De vluchtelingenstatus van de verzoekende partij wordt erkend.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op 27 april 2009 door:

dhr. F. HOFFER,	kamervoorzitter,
mevr. A. VAN ISACKER,	rechter in vreemdelingenzaken,
mevr. M.-C. GOETHALS,	rechter in vreemdelingenzaken,
mevr. K. VERHEYDEN,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

K. VERHEYDEN.

F. HOFFER.